

Simona Velunšek: Od Državne glasbene šole do Konservatorija za glasbo in balet Maribor. Maribor : Pokrajinski arhiv : Konservatorij za glasbo in balet, 2011, 39 strani

Pokrajinski arhiv Maribor (v nadaljevanju PAM) hrani gradivo 116 fondov osnovnih šol, 38 fondov srednjih šol, fonda višje šole, dveh fondov fakultet, štirih fondov delavskih univerz ter nekaj dijaških domov, to pa znaša skupno okoli 700 tm arhivskega gradiva. Eden izmed fondov ima naslov Srednja glasbena in baletna šola Maribor; gre za več kot 11 tm gradiva, ki zajema šolske kronike, matične liste, zapisnike organov in strokovnih teles Zavoda, zapisnike zaključnih izpitov, statistična poročila in nekaj slikovnega materiala.

Na podlagi omenjenega gradiva ter doslej objavljenih publikacij o razvoju glasbeno-baletne šole je arhivistka Simona Velunšek v sodelovanju s Konservatorijem za glasbo in balet Maribor pripravila razstavo in razstavni katalog v počastitev 65-letnice glasbenega in baletnega šolstva v Mariboru.

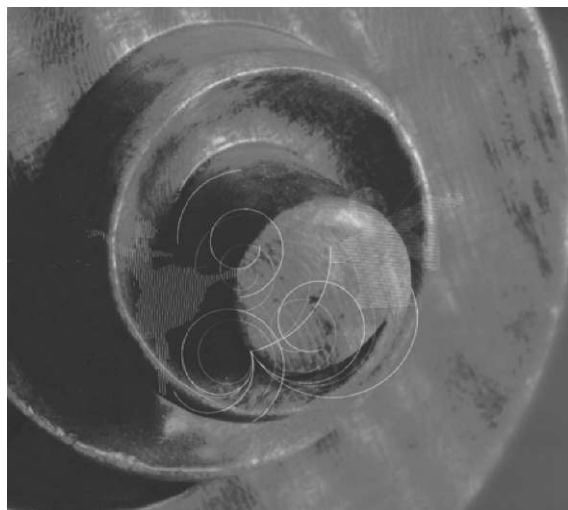
39 strani kataloga je razdeljenih v več tematskih sklopov. Uvodni del je napisala direktorica PAM dr. Slavica Tovšak. Njen prispevek osvedčuje problematiko prevzemanja in hrambe gradiva vzgojno-izobraževalnih ustanov. Bralcu kataloga predstavlja količino shranjenega gradiva v PAM ter izpostavlja posa-

mezne vidnejše šolske ustanove, katerih gradivo je PAM doslej prevzel. Poudarja, da se je PAM z veseljem odzval na pobudo ravnateljice Konservatorija za glasbo in balet Maribor za skupno pripravo razstave.

Prispevek kataloga z naslovom »Poklon generacijam« je napisala ravnateljica Konservatorija Helena Meško. V prispevku najprej na kratko omenja entuziazem in dejavnost Otona Bajdeta, idejnega vodje ustanovitve državne glasbene šole v Mariboru leta 1945. V nadaljevanju opozarja na velik pomen, ki ga je imela srednja glasbena šola doslej za regijo, ter poudarja predanost in zavzetost glasbenih pedagogov, ki so izobrazili na tisoče glasbenih umetnikov in budili ljubezen do glasbe ter zanimanje zanjo. Kot vrhunec njihovih prizadevanj je predstavljen sodobni Konservatorij za glasbo in balet z matično šolo v Mariboru, dvema podružničnima šolama ter šestimi dislociranimi oddelki. Ravnateljica končuje prispevek z besedami, da poklanja razstavo vsem generacijam glasbenih in plesnih pedagogov, vsem učencem, dijakom in preostalim, ki so na kakršenkoli način prispevali svoj delež k razvoju in tradiciji glasbeno-plesnega izobraževanja v Mariboru.

Osrednji članek je napisala avtorica razstave Simona Velunšek. Začenja se z nemškim pregovorom: »Glasba je zvonka radost«. Nato se avtorica na kratko dotakne pričetkov glasbenega izobraževanja na Slovenskem ter razvoja le-tega do 19. stoletja. Omenjena je prva glasbena šola v Mariboru (leta 1825 jo je ustanovil Anton Tremmel), ki pa je tako kot večina tedanjih glasbenih šol po Evropi delovala v okviru glasbenega društva. Sele po prvi svetovni vojni je bila v Mariboru ustanovljena prva samostojna glasbena šola, šola Hinka Druzoviča, ki je bila nato priključena Glasbeni matici. Bralec kataloga se lahko seznani z razvojem Glasbene matice vse do njenega preoblikovanja v Kulturno-umetniško društvo Jožeta Hermanka, prav tako pa tudi z nastankom in razvojem drugih glasbenih društev in šol v Mariboru med obema svetovnima vojnoma in po drugi svetovni vojni. V glavnem delu prispevka sta predstavljena nastanek Srednje glasbene in baletne šole Maribor leta 1945 in njen razvoj do danes.

Na dvanajsti strani kataloga so fotografije vseh nekdanjih ravnateljev šole. Sledijo utrinki z razstave — poročilo Otona Bajdeta o dogajanju v zvezi z nastajanjem srednje glasbene šole leta 1945, fotografski posnetki s koncertov in predstav, fotografije učiteljskih zborov, dijakov, nekdanjih stavb šole, priznanj ipd. ter izrezki iz časopisja (ob 25- in 40-letnici delovanja šole). Dodana sta tudi seznama zaposlenih in zunanjih sodelavcev šole v šolskem letu 2010/11, prav tako je moč najti seznani prejemnikov diplome, listine in nagrade »dr. Romana Klasinca« v letih od 1998 do 2010. Seznamu sledijo odlomki iz dijaških

državni; GUÄKNI; soli;
DO
KONSERVATORIJA
ZA GLASBO IN BALET
MARIBOR

glasil iti drugili publikacij šole, ki na zanimiv način posredujejo osebne izkušnje ter razmišljanja dijakov šole.

Zadnji del razstavnega kataloga vsebuje seznam razstavljenih dokumentov in predmetov, program slavnostnega koncerta ob odprtju razstave, ki se je odvijal v Kazinski dvorani SNG Maribor, ter razlago kratic, ki se pojavljajo v besedilu kataloga.

Z razstavo in razstavnim katalogom je PAM prispeval svoj delež k mozaiku prireditev ob visokem jubileju glasbeno-baletnega šolstva v Mariboru. Obe stvaritvi sta plod sodelovanja dveh ustanov, ki sta vsaka na svojem področju pomembno zaznamovali sodobno zgodovino mariborske regije. Tovrstno sodelovanje lahko gotovo pripomore k še pestrejšemu kulturnemu in splošnemu družbenemu utripu tega območja.

Bošljan Zajkk

Nina Gostenčnik, Barbara Lobnik: Plinarna Maribor 140 let v našem mestu: arhivsko gradivo mariborskega gospodarstva v Pokrajinskem arhivu Maribor : spominski zbornik. Maribor : Pokrajinski arhiv, 2010 (Katalogi / Pokrajinski arhiv Maribor; zv. 33) 60 strani. Razstava v razstavišču Arclivum, avtorici: Nina Gostenčnik ki Barbara Lobnik, 6. maj do 20. junij 2010.

33. zvezek Katalogov Pokrajiskega arhiva Maribor je nastajal v sodelovanju Pokrajiskega arhiva Maribor ki podjetja Plinarna Maribor, ki je v letih 2009/2010 praznovalo 140-letnico delovanja. V nizu razstav, ki predstavljajo mariborsko gospodarstvo skozi čas s pomočjo ohranjenega arhivskega gradiva, je bila razstava o razvoju ki delovanju podjetja Plinarna Maribor prva, ki je predstavila podjetje, ki svojo tradicijo še vedno uspešno nadaljuje.

Besedila za katalog ki razstavo sta pripravili Nina Gostenčnik iz Pokrajiskega arhiva Maribor ki Barbara Lobnik iz podjetja Plinarna Maribor. Katalog obsega 60 strani ki je razdeljen na 8 poglavij. Po uvodnem besedilu dkektorice Pokrajiskega arhiva Maribor, ki na kratko predstavlja arhivsko gradivo s področja gospodarstva v Pokrajinskem arhivu Maribor, namen razstave ki sodelujoče pri pripravi, je na vrsti še uvodni pozdrav dkektorja Plinarne Maribor, gospoda Milana Curka, ki 140-letnico podjetja prepoznava kot pomemben mejnik podjetja, odgovornega za svoje storitve ki dobavo varnega ter za okolje prijaznega energenta odjemalcem.

Po uvodnih nagovorili je na 14 straneh predstavljen pregled razvoja plkiarništva v Mariboru od njegovih začetkov leta 1869 do leta 1991. Avtorica

tega poglavja, arliivistka Nina Gostenčnik je s pomočjo arhivskega gradiva, ki ga v fondih že hrani Pokrajinski arhiv Maribor, ter gradiva, ki ga hranijo v arhivu podjetja Plinarna Maribor, predstavila razvoj podjetja, ki je v Mariboru skrbelo za oskrbo s plinom, od graditve prve plinarne leta 1869 ter prvih plinskih svetilk na ukcali mesta. Kot eno izmed zanimivosti je podrobneje predstavila koncesijsko pogodbo iz leta 1869 med podjetjem Georga Graffa ki mestom Maribor, ki je zadevak zidavo plinarne ter uvedbo plinske razsvetljave javnih ukc, cest in trgov v Mariboru. Podjetje je že leta 1889 prešlo v last Združenih plnarn v Augsburgu, leta 1915 pa ga je skupaj z električnimi napravami, stroji ter cevni omrežjem odkupila Mestna občia Maribor. V naslednjem delu svojega prispevka je avtorica predstavila ustanovitev Mestne pktiame v Mariboru leta 1919 ki njeno delovanje, še posebej v času, ko se je plkiska razsvetljava morala umakniti električni. Podjetje se je kljub temu razvijalo ki posodabljal, leta 1936 pa je bilo vključeno v Mestna podjetja Maribor. Avtorica v nadaljevanju predstavlja še delovanje ki razvoj podjetja po drugi svetovni vojni ki do leta 1991, grafično so ponazorjeni razkčni kazalci razvoja podjetja, od povečevanja števila zaposlenih, porabe zemeljskega plkia pa do uveljavitve plkia na trgu itd.

